

فرار بزرگ

ساجدای زنده حاکم که از چنگ هیتلر گریختند و جهان را تغییر دادند

کاتی مارتون

ترجمه‌ی هادی همامی

انتشارات سماء

این کتاب ترجمه ای است از:
The great escape : nine Jews who fled Hitler and changed the world
Written by: Kati Marton

سرشناسه : مارتون، کاتی، ۱۹۴۸ - م.

Marton, Kati

عنوان و نام پدیدآور : فرار بزرگ : ماجرای نه مجاری که از جنگ هیتلر گریختند و جهان را تغییر دادند / کاتی مارتون ؛

ترجمه ی هادی همای.

مشخصات نشر : رشت: سهام، ۱۳۸۹.

مشخصات ظاهری : ۴۰۰ ص: مصور.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۱۷-۱۲-۱

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : عنوان اصلی: The great escape

nine Jews who fled Hitler and changed the world

عنوان دیگر : برای مجاری که از جنگ هیتلر گریختند و جهان را تغییر دادند.

موضوع : یهودیان -- مجاری -- بوداپست -- سرگذشتنامه/یهودیان مجارستانی -- ایالات متحده --

سرگ -- تبعیدیان -- مجارستان -- بوداپست -- سرگذشتنامه/تبعیدیان -- مجارستان --

بوداپست -- تبعیدیان -- ۲۰ م

شناسه افزوده : همای، کتی، (ع) -- ترجم

رده بندی کنگره : ۳۲۱۲۸۹ / ۳۵۰۲۵۰

رده بندی دیویی : ۹۰۷۵۳۱۸۰۹۲۲

شماره کتابشناسی ملی : ۲۱۵۶۵۵۸

فرار بزرگ

نویسنده: کاتی مارتون

مترجم: هادی همای

صفحه آرا: وحید باقری

چاپ اول: ۱۳۹۳

چاپ: توکل

تیراژ: ۱۱۰۰

قیمت: ۲۲۰۰۰ تومان

لیتوگرافی: همراهمان

طرح جلد از: یاشار عبدالله زاده

شابک: ۱ - ۱۲ - ۵۳۱۷ - ۶۰۰ - ۹۷۸

ISBN: 978-600-5317-12-1

همه حقوق چاپ و نشر کتاب برای ناشر محفوظ است.

انتشارات سهام

رشت، خ مطهری - پلاک ۸۸ - تلفن: ۳۲۲۰۷۸۹ - ۱۳۶

E - mail: SOMAM_PUBLISHING @ YAHOO.COM

فهرست مطالب

۹	پی‌گفتار مترجم
۱۳	بخش اول: ستایش‌های منتقدان
۲۵	مقدمه: نویسنده: معجزه در جیب‌ها
۴۳	بخش دوم: رونق
۹۵	بخش سوم: شورش سپیده‌دم
۲۲۱	بخش چهارم: ظلمت
۳۰۵	بخش پنجم: صبح کاذب
۳۸۱	پی‌گفتار
۳۹۵	فهرست نام‌ها
۴۰۳	فهرست جاها

پیشگفتار مترجم

هر جنگ، به نسبت شدت دامنه‌ی آن، لطمات کمی و کیفی به بار می‌آورد؛ پیامدهای کمی جبران‌شدنی است، آن‌چه جبران‌ناشدنی می‌ماند، خسارت‌های معنوی و فرهنگی است. تخریب اماکن و تأسیسات را می‌توان پس از چندی بازسازی کرد، اما از دست رفتن آدمی و دستاوردهای فرهنگی گسسته‌ناپذیر است.

مهاجرت نخبگان نیز از این جمله است. چراغ‌افزار مغزها عنوان شده است از آن دست خسروانی است که پیامدهای آن گاهی نه تنها به همان عصر و نسل بلکه به عصرها و نسل‌های پسین نیز خواهد رسید. نمونه‌های برجسته‌ی آن خیل مهاجران فیزیکی و فکری دوران رایش سوم است که توانستند مسیر جنگ جهانی، و در واقع جهان را تغییر دهند. گزارش چهار نمونه از این افراد - سیلارد و ویگنر و فون‌نویمان و تلو - به تفصیل در کتاب آمده است.

در حین ترجمه‌ی کتاب دو نکته در این مهاجرت، تبعید، فرارها، مدام ذهن مرا مشغول کرده بود: نخست آن‌که پس از این سفر ناخواسته، جانشینانی با آن پایه و مایه در زادگاهشان پیدا نشد؛ دیگر مجارستان نتوانست عکاسانی ماند کاپا و کرتس، کارگردانی چون کورتیز، تهیه‌کننده‌ای نظیر کوردا یا سیاسی‌نویس و متفکری همچون کاتلر عرضه کند. تنها ایمره کرتس در عرصه‌ی ادب شایسته‌ی جایزه‌ی دنش [دنيس] گابور، مخترع هولوگرافی و برنده‌ی جایزه‌ی نوبل فیزیک هرچند اینان با تمام بزرگی خود فاقد "چند ساحتی بودن" که بر با عظمت سیلارد و ویگنر بودند. دوم آن‌که این افراد با رفتن خود در گنجینه‌ی مجار را تضعیف کردند، اما باید پذیرفت که تقویت فرهنگ جهان با حدی مرهون تلاش آن‌ها است. هر کدام از آنان توانستند جهان خود را دگرگون سازند: جهان ادبیات و سیاست و سینما و فیزیک و غیره. این‌که ثمره‌ی این گونه مهاجرت‌ها در نهایت به تمدن و فرهنگ جهانی خواهد افزود یا خیر و سود و زیان ناشی از آن برعهده‌ی جامعه‌شناسان است.

خانم کاتی مورتون نویسنده و خبرنگار سیاسی و بی‌ان‌پی‌آر و ان‌بی‌سی در ۱۹۴۹ در بوداپست زاده شد. او مدرک کارشناسی خود را در رشته‌ی روابط بین‌الملل و کارشناسی ارشد را در رشته‌ی زبان‌های رومیایی از دانشگاه جرج واشینگتن گرفته است. کتاب‌های ایشان که جوایز متعددی را نیز تصاحب کرده عبارتند از "قدرت

پنهان. ازدواج‌های رئیس‌جمهورانی که تاریخمان را تغییر دادند،" که جزو فهرست کتاب‌های پرفروش نیویورک‌تایمز بوده، "والنبرگ، تهران گمشده" در مورد راثول والنبرگ سوئدی است که یهودیان سیاه را از اتاق گاز نجات داده است و "توطئه‌ی پولک" ماجرای کربل و سرپوش نهادن بر قتل "جرج پولک"، خبرنگار سی‌سی‌اس است و "زندان اورشلیم"، و داستانی با عنوان "یک زن امریکایی" است. این کتاب‌های "دشمنان مردم: فرار خانوادگی من به امریکا" است. در این چهارده‌بروک فقید. سفیر سابق و فرستاده‌ی ویژه‌ی امریکا در افغانستان و پاکستان، در نیویورک بود.

در ترجمه و تلفظ این کتاب مانند همیشه، از کتاب ارزشمند "فرهنگ تلفظ نام‌های خاص" آقای سر فریبرز مجیدی بهره گرفتم. ظاهر اسمی شاید برای خواننده نامأنوس و غریب باشد. علت شاید آن باشد که عادت فدای صحت است. وقتی "کفار" با رباعیات عمر "کایم" حال می‌کنند و ما از شرط غنیمت می‌خواهیم "گریبانشان" را بگیریم، باید بپذیریم که آن‌ها نیز وقتی "زندان" را هوارد یا هاوارد بنامیم، "زندان" ما را خواهند گرفت. با شرط بر این و با پذیرش اشتباهات حتمی کتاب، امیدوارم تا حد شایسته‌ی نام بزرگ ایشان باشد. کارهای فوشاپ کتاب را نیز خود سهیلا حسینی اصلی و نمونه خوانی را خانم جوادی برعهده داشتند که از هر دوی ایشان نیز بسیار سپاسگزارم.